

Către: Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării

De la : Groza Călin-Florin , deputat, circumscripția electorală nr. 26, Maramureș

Interpelare

privind stadiul implementării Inteligenței Artificiale (AI) și riscul de pierdere ena fondurilor PNRR destinate digitalizării

Uniunea Europeană a consacrat adoptarea Inteligenței Artificiale (AI) ca pilon esențial al transformării digitale prin Regulamentul privind Inteligența Artificială (AI Act), intrat deja în vigoare, și prin Strategia Europeană pentru AI. România a integrat aceste directive în Strategia Națională pentru AI 2022-2027 și în Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR).

Până la data de 25 ianuarie 2026, România beneficiază de alocări estimate la peste 2 miliarde de euro pentru AI și digitalizare. Cu toate acestea, situația este alarmantă: conform datelor Comisiei Europene din 2025, România a îndeplinit doar aproximativ 14-20% din jaloanele și țintele asumate, existând riscuri majore de decommitment (pierdere definitivă a fondurilor). Reamintesc faptul că România a pierdut deja sume considerabile — aproximativ 7 miliarde de euro — din cauza întârzierilor și a neîndeplinirii reformelor.

Dacă nu se accelerează masiv procesul de implementare în primele 8 luni ale acestui an, România va pierde restul miliardelor din tranșa digitală, deoarece termenul limită de august 2026 pentru PNRR este imuabil, iar Bruxelles-ul nu va prelungi aceste termene.

În acest context de urgență maximă, vă solicit următoarele clarificări punctuale:

1. Stadiul Strategiei Naționale: Care sunt progresele concrete în digitalizarea sănătății, educației și administrației prin AI? Au fost atinse țintele de formare a specialiștilor și integrare în 50% din instituțiile centrale?
2. Digitalizarea și Interoperabilitatea: Ce proiecte pilot AI sunt operaționale sub coordonarea ADR și cum se asigură legătura cu platformele europene (Digital Europe Programme)?
3. Securitate și Sisteme Incoruptibile: Ce măsuri se iau pentru dezvoltarea unor sisteme AI rezistente la atacuri cibernetice și manipulări externe, conform standardelor ENISA și AI Act?
4. Finanțare și Priorități: Care sunt criteriile de eligibilitate pentru fondurile PNRR și Fondul European pentru Digitalizare, și cum sunt prioritizate tehnologiile cu potențial dual?
5. Standarde și Conformitate: Cum se aplică practic normele GDPR și ISO pentru AI etic în proiectele curente?

6. Implicarea Entităților Românești: Au fost evaluați dezvoltatori autohtoni pentru a evita dependența de furnizori externi?
7. Restricții pentru Țări Terțe: Ce mecanisme de screening există pentru a preveni controlul entităților din afara UE asupra datelor sensibile ale cetățenilor români?
8. Calendarul Apelurilor și Ghiduri: Când vor fi publicate ghidurile de aplicare actualizate și când se lansează noile apeluri în cadrul Digital Europe sau Horizon Europe?

Ministerul nu poate ignora faptul că deadline-ul PNRR din august 2026 este cel mai critic moment al actualei guvernări. Orice întârziere suplimentară înseamnă ratarea unei șanse istorice de modernizare și un prejudiciu bugetar imens.

Solicite un răspuns scris și detaliat, conform prevederilor privind interpelările parlamentare.

Cu deosebită considerație,

Groza Călin Florin Deputat – Circumscripția electorală nr. 26, Maramureș

Secretar al Comisiei pentru infrastructură și transport

ROMANIA